

STAUROS

Č. 16 júl/august 2017

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

slovičko o SLOVE

Komentár k evanjeliu ôsmej nedele po Päťdesiatnici (Mt 14, 14-22) sa zvykne uvádzať známym príbehom. Čerstvo vysvätený novokňaz má navštíviť svoju domovskú farnosť. Uvedomujúc si dôležitosť situácie, pripravil si príhovor a celý sa ho doslova naučil naspamäť. Témou evanjelia bolo zázračne rozmnoženie piatich chlebov a dvoch rýb. Keď ale predstúpil pred svojich krajanov premohla ho tréma. Svoj príhovor začal slovami: „Pán Ježiš vzal 5000 chlebov a 2000 rýb a nasýtil piatich ľudí. Kto z Vás toto dokáže?!“ zdvihol dramaticky ukazovák na svoje obecenstvo. Jeden človek zdvihol ruku. „Ako to chcete urobiť?“, spýtal sa kňaz zarazene a nechápavo. Vtedy ho ten človek upozornil na omyl v číslach. Kňaz sa zahanbil a nevedel ďalej pokračovať. Po bohoslužbe ho jeho krajanovia utešovali: „Nič si z toho nerob. Skúsiš to znova, nabudúce to určite vyjde.“ O týždeň prišiel kňaz do farnosti znova a opäť začal ten istý príhovor. Teraz už ale čísla nepoplietol: „Pán Ježiš vzal päť chlebov a dve ryby a nasýtil 5000 mužov. Kto z vás to dokáže?“ Na to sa znova prihlásil ten istý človek ako pred týždňom. A kňaz sa opäť zarazene spýtal: „A poviete mi, ako to chcete urobiť?“ A ten človek odpovedal: „No predsa z tých zvyškov z Vašej minulej kázne.“ Skúsme sa teda od tohto príbehu odraziť. Môžeme takpovediac „skočiť“ do dnešného evanjelia, aby sme sa osviežili uprostred „horúčavy“ tohto sveta.

Tesne pred ponorením sa do dnešného evanjelia sa nám možno na chvíľu v mysli vynorí obraz, ktorému sme sa venovali uplynulé nedele. Bol to prvotný autoportrét Pána Ježiša, ktorý on sám načrtol najprv tzv. Rečou na vrchu a potom ho dokreslil desiatimi konkrétnymi zázrakmi. Výsledkom boli jasné kontúry. Tento Ježiš z Nazareta je ten dlho očakávaný Mesiáš. Nie je len nejakým ďalším filozofom alebo ľudovým liečiteľom či mágom. Tento Ježiš je Boh, ktorý sa narodil ako človek. A práve toto spresňuje udalosť ôsmej nedele po Päťdesiatnici.

Lebo tento príbeh nanáša na autoportréte Ježiša Krista ďalšie črty. Ide o dva dôležité ťahy štetcom. Najprv je tu spätný ťah. Tento ťah nám ukazuje súvis so Starým zákonom. Vieme, že zázračné rozmnoženie chleba má svoje predobrazy v Starom zákone. Prvý vidíme v situácii, keď Pán Boh dáva Izraelitom po odchode z Egypta na púšti mannu – chlieb z neba. Druhý príbeh je spojený s prorokom Elizeom. V čase veľkého hladu nasýti dvadsiatimi

chlebíkmi stovku mužov. (porov. 2 Kr 4, 42-44). No Pán Ježiš zároveň prekonal tieto starozákonné zázraky v dvoch hlavných rozmeroch. Izraeliti si okrem jedného dňa nemohli zbierať mannu do zásoby, lebo sa im pokazil. Apoštoli v evanjeliu ale nazbierali ešte dvanásť košov zvyšných odrobín. To ukazuje inú kvalitu chleba, ktorý dáva Pán Ježiš. Prorok Elizeus zasa dvadsiatimi bochníkmi chleba nasýtil sto mužov. Pán Ježiš piatimi chlebami nasýtil päťtisíc. Kristus teda prekonal aj kvantitu. Pán Ježiš nadväzuje na Starý zákon, ale zároveň ho prekonáva. Mojžiš reprezentuje Zákon a Elizeus prorokov. Niektorí si dokonca všimajú súvis medzi piatimi knihami Mojžišovými, Tórou a piatimi bochníkmi chleba, ktoré Pán Ježiš rozmnožil. Vidia v tom hlbší zmysel. Kristus vraj preto vzal práve päť chlebov a rozmnožil ich, aby ukázal, že teraz nastupuje niečo väčšie, že teraz prichádza Nieкто oveľa väčší ako bol Mojžiš.

A druhý dôležitý ťah štetcom potom rozvíja túto myšlienku. Je to ťah smerom dopredu. Lebo zázračné rozmnoženie chleba v evanjeliu neznamena len plné žalúdky. Kontext nám ukazuje, že tu ide o plnosť života, ktorý Kristus prináša. Vieme, že keď Pán Ježiš začínal svoju verejnú činnosť, najprv strávil 40 dní na púšti. Tu ho pokúšal diabol. A jedným z pokúšení bolo, aby Kristus premenil kamene na chlieb. Pán Ježiš to neurobil. Nepremenal kamene na chlieb pre seba, ale urobil seba Chlebom života pre iných.

Čo nám teda vychádza z týchto dvoch ďalších črt Pána Ježiša pre náš život? Už sme sa pristavili pri jednej úvahe s provokatívnym názvom: Slovo, ktorému Kristus nerozumie. Autor najprv urobil krátku anketu s touto otázkou medzi svojimi známymi. Dostal rôzne odpovede: strach, pochybnosť, nemožné... V súvislosti s evanjeliom o zázračnom rozmnožení chleba jedna odpoveď znela: „Slovo, ktorému Pán Ježiš „nerozumie“ je slovíčko **iba**. Keď Pán Ježiš vyzval svojich učeníkov, aby oni nasýtili zástup, oni namietali: „Nemáme tu nič, **iba** päť chlebov a dve ryby.“ (Mt 14, 17) Kristus akoby tomu slovíčku *iba* nerozumel. Namiesto toho povedal, aby mu ich priniesli. Tým nám hovorí jasne: Toto tvoje „iba“ úplne stačí. Nie je to často aj moja výhovorka? Nemám nič, iba trocha lásky k svojej manželke. Nemám nič, iba trocha ochoty odpustiť svojmu manželovi. Nemám nič, len trocha talentu. A ako odpovedá Kristus? „Prineste mi ich sem!“

Lebo je tu aj iné nebezpečné iba. Po rozmnožení chleba chceli urobiť iba politickým kráľom. Lenže Pán Ježiš chce byť oveľa viac. Ľudia chceli mesiáša, ktorý by im trocha vylepšil život. Lenže Kristus dáva iný nový život. Ako často čakám aj ja len akúsi kozmetickú úpravu. Iba trocha lepší život, len o niečo lepšie manželstvo. Len niečo lepší politický systém. Iba o trochu viac peňazí, trošku viac zdravia. Čo urobil Kristus, keď ho chceli urobiť iba politickým kráľom? Ušiel im. Ak chcem z Krista iba niečo, vždy mi bude unikať. Pán Ježiš prekonal aj zákon aj prorokov a chce prekonať aj mňa. Chce prekonať moje trochárčenie, môj minimalizmus. Nechcime iba niečo z Ježiša Krista, ani si nemyslíme, že my nemáme nič, čo by sme Kristovi mohli ponúknuť. Nerobme zmätky v číslach ani v pojmoch. Slovo živého Boha hovorí jasne. Všetci môžeme zažiť zázrak dnešného evanjelia. Lebo ježiš Kristus chce spolu s chlebom premeniť aj moje srdce.

SPOMIENKA NA SVÄTÉHO GORAZDA

Vo štvrtok, 27. júla 2017, v deň sviatku sv. Sedmopočetníkov sa v našom chráme konala jubilejná XXV. spomienka na svätého svätého Gorazda v hlavnom meste. Podujatie sa začalo sv. liturgiou, po ktorej sa prítomní mali možnosť započúvať do nádhernej poeticko-hudobnej kompozície s názvom *Tebe na chválu, náš prvoučiteľ*, ktorú scenáristicky a režijne pripravil Miroslav Holečko, predseda Spoločnosti svätého Gorazda. Poetická časť kompozície bola zostavená z diela Pavla Orságha-Hviezdoslava *Lútosť Svätoplukova* a z veršov básnikov slovenskej katolíckej moderny, ktoré zazneli v umeleckej interpretácii známeho recitátora Jozefa Šimonoviča ako aj Ľubora Hallona. Umelecké slovo striedali staroslovienske a slovenské národné piesne v podaní speváckeho zboru ADOREMUS pod vedením dirigenta Duša Billa.

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 31. 7. - 6. 8. 2017

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (csl.)
Utorok	<i>Vynesenie úctyhodných driev úctyhodného a životodárneho Kríža</i> 7:00 Na úmysel (csl.) 17:00 Sv. liturgia (sl.)
Streda	17:00 Sv. liturgia (csl.) † Mária (Beblavá)
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (sl.)
Piatok	7:00 Sv. liturgia (sl.) 17:00 Sv. liturgia (csl.)
Sobota	17:00 Sv. liturgia (sl.) <i>Veľká večiereň s lítiou</i>
Nedeľa	9. po Päťdesiatnici, Premenenie Pána, 8. hlas 8:00 Utierenie (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Večiereň (slovenská)

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 7. – 13. 8. 2017

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (csl.) † Helena, Michal (Soľanková)
Utorok	17:00 Sv. liturgia (sl.)
Streda	17:00 Sv. liturgia (csl.)
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (sl.)
Piatok	17:00 Sv. liturgia (csl.)
Sobota	17:00 Sv. liturgia (sl.) <i>Večiereň</i>
Nedeľa	10. po Päťdesiatnici, 1. hlas 8:00 Utierenie (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Večiereň (slovenská)

OZNAMUJEME

- V **utorok, 1. 8. 17** slávime sviatok *Vynesenie úctyhodných driev úctyhodného a životodárneho Kríža*, preto bude sv. liturgia aj ráno o 7. 00 h. a v závere sv. liturgie o 17.00 bude posvätenie vody. Týmto dňom zároveň začína aj pôst pred sviatkom *Zosnutia presvätej Bohorodičky*. Tento pôst trvá až do spomínaného sviatku (15. augusta). Na našom území nie je podľa súčasnej disciplíny záväzný, čo ale nevylučuje dobrovoľný pôstny program.
- V **stredu, 2. 8. 17** budeme o 16. 00 znova sláviť sv. liturgiu v kaplnke Úradu vlády SR.
- **Piatok, 4. 8. 17** je zároveň **prvým piatkom** v mesiaci, a teda príležitosťou prijať Božie odpustenie sviatostným zmierením. V tento deň budú **dve sv. liturgie** – jedna o 7.00 h. a druhá o 17. 00 h, pričom bude v chráme počas celého dňa možnosť prísť k sv. spovedi.
- V nedeľu, **6. 8. 17** slávime zároveň veľký sviatok **Sväté Premenenie nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista**. Ako zvyčajne bude preto v predvečer sviatku večiereň s litiou a požehnaním chlebov. V deň sviatku bude pri sv. liturgiách *požehnanie prvotín úrody a myrovanie*.
- V **nedeľu, 6. 8. 17** budeme o 17. 00 h. znova sláviť sv. liturgiu v Chráme Najsvätejšej Trojice v Malackách. Srdečne pozývame.
- Naša bratislavská eparchia pozýva na **púť do Fatimy** v termíne od 17. do 24. októbra 2017 Súčasťou púte budú aj Lurdy, La Salette, Santiago de Compostela a Garabandal. Cesta tam bude autobusom, späť lietadlom. Cena púte je 475,- €. Sú v nej zahrnuté: letenka Lisabon - Viedeň, lux bus, 7 x ubytovanie (5 x hotelové ubytovanie, 2 x pútnicky dom, 6 x polpenzia), duchovný sprievod, sprievodca, transfer z letiska Viedeň do Bratislavy. V cene nie je zahrnuté: servisné poplatky 125,- €, komplexné cestovné poistenie 16,- € mestská taxa - platí sa na mieste.
- Veriaci z našej gréckokatolíckej farnosti Trenčín nás prosia o podporu dostavby rozostavaného chrámu v Trenčíne. V nasledujúce nedele po sv. liturgiách bude možnosť v priestoroch eparchiálneho úradu zakúpiť si reprodukcie ikon rôznych motívov a veľkostí. Celý výťažok z predaja sa použije na dostavbu cerkvi. Reprodukcie ikon sú vyrábané v dvoch ikonopiseckých dielňach vo Lvove. Širší výber ikon s možnosťou doručenia na adresu našej farnosti nájdete na stránke www.svataikona.sk. Ďakujeme vopred za Vašu štedrosť.
- Sv. tajomstvo manželstva chcú prijať:
Michal Dic, gréckokatolík, syn rodičov Michala a Anny r. Labantovej, narodený v Starej Ľubovni, bývajúcí v Bratislave a *Katarína Grivalská*, rímskokatolíčka, dcéra rodičov Štefana a Anny r. Juskaničovej, narodená v Starej Ľubovni, bývajúca v Bratislave.

ĎAKUJEME

- V nedeľu, 23. 7. 17 sa pri zbierke na Podporný fond Konferencie biskupov Slovenska vyzbierala suma 210 €. Srdečne ďakujeme za Vašu podporu.
- Ďakujeme za upratovanie chrámu:
rod. Krajňákovej a Žeňuchovej (22. 7. 17) a *rod. Semberovej a Vavříkovej* (29. 7. 17)
5. 8. 17 upratuje: rod. Mojzešová a Mocková
12. 8. 17 upratuje: rod. Ďuková a Porhinčáková.

KONTAKT

V prípade otázok alebo podnetov nás, prosím, kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, tel.: 02/529 328 56, 0911/400 845,

e-mail: rastislav.cizik@gmail.com

osobne: o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, tel.: 0903/946 717